

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la realizarea unor proiecte social-culturale

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Autor al proiectului este Ministerul Culturii al Republicii Moldova.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Art. 19 lit. a) din Legea nr. 181/2014 finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 223-230, art. 519), art. 56 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 197-205, art. 402) cu modificările ulterioare, art. 8 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 413/1999 culturii (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr. 83-86, art. 401), cu modificările ulterioare, art. 5 lit. c), art. 36, art. 37 din Legea 136/2017 cu privire la Guvern (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 252, art. 412) cu modificările ulterioare.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Proiectul cinematografic „Șacalii” reprezintă un film cu mai multe episoade distincte, un thriller politic care povestește despre realitățile perioadei de tranziție post-sovietică. Proiectul abordează teme relevante pentru societatea moldovenească, cum ar fi: prăbușirea URSS, lupta pentru putere, corupția instituțională, trădarea, căutarea justiției și afirmarea demnității individuale într-o societate aflată într-o continuă schimbare. Această producție vine să provoace, să educe și să îndemne la o reflecție critică asupra unei perioade importante din istoria recentă a Republicii Moldova. Prin mijloace artistice, proiectul oferă o reflecție asupra luptelor nevăzute din spatele scenei politice din perioada anilor 90 și a impactului acestora asupra destinelor umane, reprezentând o oglindă a trecutului recent, indispensabilă pentru înțelegerea prezentului și luarea cursului spre un viitor mai bun și democratic. Proiectul regizat de cineastul renumit Igor Cobileanski implică peste 150 de actori, sute de figuranți și tehnicieni, atât din Republica Moldova, cât și din diasporă. Filmările conțin locații spectaculoase din întreaga țară și de peste hotare, multe dintre ele fiind valorificate cinematografic pentru prima dată, ceea ce constituie o formă inedită și puternică de promovare a patrimoniului nostru arhitectural și natural, invitând publicul să redescopere frumusețea și diversitatea Republicii Moldova. Proiectul cinematografic „Șacalii” este finalizat în proporție de peste 90% și reprezintă o investiție masivă de circa 1,3 milioane USD, suportată exclusiv de producători. În acest context, pornind de la ambițiile, originalitatea și aprecierea potențialului înalt al acestui proiect cinematografic, Ministerul Culturii propune achiziționarea drepturilor de utilizare a acestuia, ceea ce va permite difuzarea filmului în scopuri culturale necomerciale în cadrul evenimentelor, proiectelor sau campaniilor publice de promovare a culturii naționale și a industriei creative moldovenești. Cadrul normativ actual permite Guvernului, prin Ministerul Culturii, să inițieze acțiuni de achiziționare a drepturilor de autor asupra operelor cinematografice. Expertiza cinematografică a proiectului „Șacalii” a fost realizată de către o comisie instituită de către Centrul Național al Cinematografiei și în baza criteriilor elaborate de către Centrul Național al Cinematografiei, fiind corelate atât cu industria și specificul filmului național cât și internațional, utilizându-se experiența evaluării proiectelor cinematografice de comisii internaționale în cadrul competițiilor pentru susținerea și dezvoltarea producției de film. Astfel, analiza și evaluarea proiectului a avut loc conform următoarelor criterii:

- Relevanța socială (socio-economică).
- Impactul asupra dezvoltării industriei cinematografice și diversificarea conținutului

audiovizual.

- Performanța artistică.
- Complexitate.
- Caracter inovativ.
- Actualitatea subiectului

Centrul Național al Cinematografiei a format o comisie de experți independenți activi în industria de film și cu experiență / performanțe în domeniu. Comisia a fost creată în baza propunerilor Uniunii Cineaștilor din Moldova, care a înaintat mai multe candidaturi cu profil relevant. Comisia de experți a fost constituită din următorii reprezentanți ai industriei: Ion Usatîi - regizor și profesor AMTAP, Ion Borș - regizor, producător, Sergiu Cumatrenco - producător, distribuitor, care au evaluat în mod independent proiectul pe o scară de la 1-10 cu argumentele de rigoare.

În concluzie, toți experții au atribuit proiectului un scor foarte înalt cu o medie de peste 9 puncte, indicând relevanța tematică, complexitatea producției și potențialul de impact asupra industriei cinematografice din Republica Moldova.

Un alt aspect important al proiectului constatat de comisie este abordarea narativă curajoasă, ancorată în teme sensibile și actuale ale societății moldovenești – precum tranziția post-sovietică, corupția și raportul dintre puterea politică și structurile informale – abordate din perspectiva unui thriller politic, gen rar explorat în contextul național. Această alegere oferă proiectului o poziționare distinctă în peisajul audiovizual autohton și contribuie la diversificarea formelor de expresie artistică.

Din perspectiva dezvoltării industriei, „Șacalii” este perceput ca o producție de amploare, cu o complexitate tehnică și logistică ridicată, care poate servi drept referință pentru viitoare proiecte cinematografice produse în țară. Este menționat, totodată, potențialul proiectului de a crește vizibilitatea sectorului audiovizual autohton și de a contribui la consolidarea unei imagini favorabile a Republicii Moldova ca locație de filmare.

Proiectul cinematografic „Șacalii” se distinge ca un demers cinematografic de proporții, cu o relevanță artistică și socio-culturală evidentă și cu un impact potențial important asupra consolidării capacităților de producție din domeniul filmului.

Subsidiar, la propunerea Cancelariei de stat, proiectul de hotărâre se completează cu puncte noi legate de organizarea și desfășurarea manifestării consacrate sărbătorii naționale „Ziua Independenței (27 august)”, precum și aspecte legate de procedura de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare în vederea achiziționării serviciilor de conținut artistic și a campaniei de informare aferente organizării sărbătorii menționate supra. În acest context a fost inclus și un alt punct nou (pct. 7) legat de achiziționarea costurilor logistice din contul și în limita alocațiilor aprobate în bugetul de stat destinate Ministerului Culturii.

Astfel, având în vedere că în contextul desfășurării procedurii de achiziție a serviciilor pentru organizarea evenimentelor dedicate „Ziua Independenței (27 august)”, licitația deschisă nr. ocds-b3wdp1-MD-1749216119518 din 06.06.2025, demarată de Cancelaria de Stat, în urma evaluării ofertelor depuse de operatorii economici participanți la achiziție, s-a constatat o abatere semnificativă față de valoarea estimată a achiziției, mai exact, ofertele prezentate au fost cu aproximativ 33% mai mici față de valoarea estimativă și cu circa 20% mai reduse față de ofertele inițiale.

Conform art. 69 alin. (6) lit. d) din Legea nr. 131/2015, o ofertă cu preț anormal de scăzut nu poate fi acceptată dacă aceasta implică riscuri majore în ceea ce privește executarea corespunzătoare a contractului.

Ca urmare a examinării tuturor ofertelor și documentelor de calificare, prin Decizia nr. 14 din 23.07.2025, Grupul de lucru pentru achiziții a constatat că ofertele nu pot fi comparate în mod obiectiv și uniform, din cauza diferențelor semnificative în abordările tehnice și financiare prezentate. În temeiul art. 71 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice, autoritatea contractantă a decis anularea, din proprie inițiativă, a procedurii de atribuire, întrucât ofertele depuse, deși eligibile, nu permit realizarea unei comparații echitabile și conforme cu principiile transparenței și tratamentului egal. În context, având în vedere termenii restrânși, complexitatea și importanța evenimentului, Cancelaria de Stat va iniția procedura de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare în vederea achiziționării serviciilor de conținut artistic și a campaniei de informare în vederea organizării sărbătorii naționale „Ziua Independenței (27 august)”.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Proiectul propune ca Ministerul Culturii să negocieze achiziționarea drepturilor de utilizare culturală și necomercială pentru filmul „Șacalii”. Centrul Național al Cinematografiei va valorifica această producție cinematografică în cadrul evenimentelor culturale, educaționale și tematice organizate în țară sau peste hotare. Având în vedere stadiul avansat de realizare a proiectului cinematografic „Șacalii” (peste 90% finalizat), precum și potențialul cultural, educațional și de promovare internațională al acestei producții, este benefic ca Hotărârea Guvernului să intre în vigoare la data publicării. Intrarea imediată în vigoare permite Ministerului Culturii să demareze instantaneu procedura de achiziționare a drepturilor de utilizare și, implicit, să valorifice opera în cadrul evenimentelor naționale și internaționale. Amânarea punerii în aplicare ar putea compromite oportunități importante de promovare a culturii naționale și a industriei cinematografice autohtone, în contextul în care filmul va fi deja gata de difuzare. Proiectul de asemenea prevede măsuri legate de organizarea și desfășurarea manifestării consacrate sărbătorii naționale „Ziua Independenței (27 august)”, precum și aspecte legate de procedura de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare în vederea achiziționării serviciilor de conținut artistic și a campaniei de informare în vederea organizării acestei sărbători, cât și achiziționarea costurilor logistice din contul și în limita alocațiilor aprobate în bugetul de stat destinate Ministerului Culturii.
3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare
O variantă alternativă este ca drepturile de utilizare să nu fie achiziționate, ceea ce va limita accesul publicului larg la vizionarea acestuia, iar Ministerul Culturii și Centrul Național al Cinematografiei nu vor dispune de posibilitatea difuzării acestuia la evenimente culturale în Republica Moldova și peste hotare. O variantă alternativă pentru procedura de organizare și desfășurarea manifestării consacrate sărbătorii naționale „Ziua Independenței (27 august)” ar implica riscuri majore în ceea ce privește executarea corespunzătoare a contractului.
4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public
Nu este aplicabil.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Costurile estimative pentru achiziționarea dreptului de utilizare culturală și necomercială pentru filmul „Șacalii” sunt de până la 2.5 milioane lei, care vor fi acoperiți din bugetul alocat Ministerului Culturii - P1P2 8502 „Dezvoltarea culturii”. Costurile pentru achiziționarea serviciilor de conținut artistic și a campaniei de

informare pentru organizarea sărbătorii naționale „Ziua Independenței (27 august)” se va realiza din contul și în limita alocațiilor aprobate în bugetul de stat destinate Cancelariei de Stat, valoarea estimată fiind de 6 milioane lei, iar costurile pentru achiziționarea serviciilor logistice urmează a fi acoperite din contul și în limita alocațiilor aprobate în bugetul de stat destinate Ministerului Culturii de la subprogramul 8502 „Dezvoltarea culturii”, valoarea estimată fiind de 3 milioane lei.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Achiziționarea drepturilor de utilizare va oferi un exemplu de parteneriat între stat și sectorul creativ, încurajându-se producțiile naționale, colaborările transfrontaliere, popularizarea și promovarea acestora în rândurile publicului larg.
4.4. Impactul social
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu este aplicabil.
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Achiziționarea drepturilor de utilizare a proiectului cinematografic „Șacalii” are potențial de promovare internațională a imaginii Republicii Moldova ca locație de filmare și poate deveni un reper pentru industria locală de seriale și filme artistice.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Nu este aplicabil.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu este aplicabil.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În vederea respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, pe platforma guvernamentală www.particip.md , a fost asigurată plasarea anunțului privind inițierea procesului de elaborare a proiectului Hotărârii de Guvern privind alocarea unor mijloace financiare (https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/14825) și a anunțului privind consultarea publică a proiectului (https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/14935)
7. Concluziile expertizelor
Proiectul a fost supus expertizării juridice și anticorupție în cadrul procesului de avizare/expertizare. Informația referitoare la concluziile expertizelor a fost luată în calcul și incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor la prezentul proiect de Hotărâre de Guvern.
Expertiza juridică consideră necesară și includerea, în cuprinsul clauzei de adoptare, a temeiului juridic care abilitează Guvernul cu atribuția sau competența de aprobare a propunerii Ministerului Culturii privind achiziționarea dreptului de utilizare a operei audiovizuale intitulată „Șacalii”.
Expertiza anticorupție a constatat că în procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art.8 lit.a)-d) al Legii nr. 239-XVI/2008 privind transparența în procesul decizional.
Proiectul promovează interesul public manifestat prin asigurarea realizării unor proiecte social-culturale.
Nota de fundamentare stabilește condițiile ce au impus elaborarea proiectului,

evidențiază elementele noi și finalitățile urmărite prin promovarea proiectului.

Proiectul atribuie Guvernului delegarea unor atribuții de reglementare în domeniul achizițiilor publice. Astfel, se atestă că prin normele propuse în proiect, Guvernului îi este atribuit dreptul de a determina efectuarea unor tipuri de achiziții publice prin indicarea modalității, precum și a autorităților responsabile de efectuarea acestor proceduri.

Normele din proiect urmează să fie reanalizate prin prisma cadrului legal ce reglementează domeniul achizițiilor publice, în special Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice, Hotărârea de Guvern nr. 599/2020 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la achizițiile publice folosind procedura de negociere, precum și Hotărârea Guvernului nr. 10/2021 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la activitatea grupului de lucru în domeniul achizițiilor publice. Totodată, nota de fundamentare urmează să facă referință dacă proiectul este corelat cu politicile din domeniul achizițiilor publice și la cadrul legal primar care atribuie Guvernului competențe de a stabili proceduri de achiziții publice în domeniul reglementat de normele proiectului respectiv. Propunerile expertizelor au fost luate în considerare. Proiectul de hotărâre a fost redactat.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Actul nu necesită modificări ale altor acte normative.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Ministerul Culturii va negocia direct fără publicarea unui anunț de participare și semna contractul de achiziționare a drepturilor de utilizare. Centrul Național al Cinematografiei va asigura utilizarea filmului în cadrul evenimentelor culturale și educaționale.

Cancelaria de Stat va organiza și desfășura manifestările consacrate sărbătorii naționale „Ziua Independenței (27 august)”. Ministerul Culturii va achiziționa, prin intermediul Instituției Publice Organizația Concertistică și de Management Artistic Națională „Moldova-Concert”, serviciile logistice pentru organizarea acestui eveniment.

Ana VARZARI

Secretar general